

SAYI : 2019/2852-S.4062
BAŞVURU NO : 2018/16247
KARAR TARİHİ : 10/05/2019

RET KARARI

BAŞVURAN :
BAŞVURUYA KONU İDARE : ANKARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
BAŞVURUNUN KONUSU : Başvuranın, Siyaset Bilimi Doktora Programına kabul edilmemesine itirazı ile yazılı sınav kağıdının yeniden değerlendirilmesi talebi hakkındadır.
BAŞVURU TARİHİ : 06/12/2018

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1) Kurumumuza 06/12/2018 tarihinde e-başvuru yoluyla yapılan başvuruda ...; Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü tarafından açılan Siyaset Bilimi Anabilim Dalı Doktora Programının 2018-19 Güz Yarıyılı öğrenci alımları için başvuru yaptığını, ALES, yabancı dil puanı ve not ortalamasının asgari şartları karşıladığını, sonrasında girdiği yazılı sınavda en yüksek notu almasına rağmen doktora programına kabul edilmediğini, kabul edilmemesinin yazılı sınavının hatalı değerlendirilmesinden kaynaklı olduğunu düşündüğünü ifade etmekte ve yazılı sınav kağıdının “tarafsız” bilirkişiler tarafından okunarak notunun yeniden hesaplanmasını ve sonrasında ALES, yabancı dil puanı ve mezuniyet notu ile birlikte tekrar bir hesaplama yapılarak doktora başvurusunun kabul edilebilirliğinin değerlendirilmesini talep etmektedir.

2) Başvuranın Kurumumuza sunduğu ve 26/03/2019 tarih ve ... sayı ile kayıt altına alınan ek dilekçesinde; 1 nolu paragraftaki açıklamaları yanı sıra yazılı bilim sınavının hatalı değerlendirildiğini düşünerek sınav sonucuna 13/07/2018 tarihli dilekçesi ile itiraz ettiğini, itirazına dair herhangi bir inceleme yapıp yapılmadığının ya da yapıldıysa da sonucunun tarafına bildirilmediğini, CİMER aracılığıyla yaptığı 09/09/2018 tarihli başvurusuna ilişkin 04/10/2018 tarihinde Enstitünün sınav sonucunu değerlendirdiği ve maddi hata bulunmadığı yönünde cevap aldığını açıklamaktadır.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

3) Kurumumuzun 20/12/2018 tarihli ve ... bilgi-belge talep yazısına istinaden Ankara Üniversitesi Rektörlüğü Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının 28/01/2019 tarihli ve ... sayılı yazısı ve ekinde;

3.1) Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Enstitü) Müdürlüğünün 24/01/2019 tarihli yazısında; “... Enstitümüz kayıtlarının incelenmesinden ...'ın 2018-2019 eğitim-

öğretim yılı güz yarısında Enstitümüz Siyaset Bilimi Yönetimi Anabilim Dalı Siyaset Bilimi doktora programına başvuruda bulunduğu, ilgili programın 03/07/2018 tarih ve 13:30'da yapılan doktora bilimsel değerlendirme sınavına girdiği, bilimsel değerlendirme sınavından 45 puan, toplamda ise 65.67 puan aldığı,

28 Kasım 2016 tarih ve 29902 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ankara Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliğininin 20. maddesinin 3/a "Değerlendirmede ALES puanının % 50'si, lisans ve/veya yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının % 20'si, yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sonucunun % 30'u dikkate alınarak anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla toplam en az 70 puan alanlar arasında sıralama yapılır." fıkrası uyarınca toplamda 70 puanı sağlayamadığı için kesin kayıt hakkı kazanamadığı görülmüştür.

... 'ın ... dilekçesi üzerine, ... Enstitümüz Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Başkanlığına ilgilinin doktora bilimsel değerlendirme sınavı kâğıdının tekrar değerlendirilerek maddi hata olup olmadığı konusunda Enstitümüze bilgi verilmesi istenmiş, Anabilim Dalı Başkanlığından alınan "Değerlendirme Raporu"nda verilen sınav notunun uygun olduğu, sınav kâğıdının değerlendirilmesinde herhangi bir maddi hatanın bulunmadığı bildirilmiş, değerlendirme raporu 25/07/2018 tarihli Enstitü Yönetim Kurulunda görüşülmüş ve 25/ 7/2018 tarih ve 1541/25 sayılı Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile de herhangi bir maddi hata olmadığı hususu karara bağlanmıştır." şeklinde cevap verildiği görülmüştür.

3.2) Enstitünün 13/07/2018 tarihli yazısı ile Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Başkanlığından başvuranın bilimsel değerlendirme sınavının tekrar değerlendirilmesini talep etmesi üzerine Anabilim Dalı Başkanlığınca yapılan inceleme sonucunda "ilan edilen notun değiştirilmesine gerek olmadığına karar" verilmiş ve 24/07/2018 tarihli yazı ekinde 7 sayfalık Değerlendirme Raporu Enstitüye gönderilmiştir. Söz konusu **Değerlendirme Raporunda;**

"1) Birinci Soru: "Osmanlı İmparatorluğu ve Türkiye Cumhuriyeti tarihine ilişkin Dünya Sistemler Analizi (Wallerstein), Merkez-Çevre Analizi (Shils-Mardin), Doğu Despotizmi Analizi (İslamoğlu) ve Oryantalizm Analizi (Said) perspektiflerinden geliştirilen ya da geliştirilebilecek olan değerlendirmeler nelerdir? Kısaca tartışarak özetleyiniz. (35 p.)"

İlgili soru 35 puan değerinde olup dört bölümü bulunmaktadır. Her bölüm için verilen yanıtlar 9 puan üzerinden değerlendirilmiştir. Yeniden değerlendirilmesi dilekçe ile talep edilmiş olan cevap kâğıdı 35 üzerinden 10 puan almıştır. Çünkü sorunun iki bölümüne verilen yanıtlar (İslamoğlu ve Said) ilgili tartışmanın bilindiğine dair bir izlenim uyandırmamış, diğer iki bölüme verilen yanıtlar ise kısmen bilgi sahibi olduğu izlenimi verdiği ölçüde 5'er puanla karşılanmıştır. Değerlendirmenin içeriğine dair açıklama aşağıdaki gibidir. Elbette süre ve yer kısıtından dolayı burada zikredilen unsurların tümünün cevap kâğıdında bulunması mümkün olmayabilir, ancak bu unsurların en azından bir kısmına değinilmesi beklenir. Her durumda verilen cevaplarda soruda sorulduğu üzere Osmanlı ve Türkiye tarihi ile ilişki kurulması beklenir...

Değerlendirilen cevap kâğıdında Wallerstein'in Dünya Sistemi analizinin bir merkez-çevre paradigmatik ikiliği üzerinden işlediğinin bilindiği görülmektedir. Ancak ne bu paradigmanın içeriğinin ne olduğu, çevrede ya da yarı-çevrede yer almanın Osmanlı ve Türkiye Cumhuriyeti tarihi açısından doğurduğu sonuçlara dair bir ifadeye rastlanmamaktadır. Bu ülkelerin "kültürel açıdan yerelde" olduğu gibi (dünyanın yereli şeklinde bir terim ortaya atılıyor ve kültürel açıdan yerelde olmak şeklinde bir durum tarif ediliyor), "merkezden daha az gelişmiş" olduğu ve "merkezdeki kültürel olguların çevreye kaydığı" gibi genel, "yuvarlak", net anlamlar ve içerikler taşımayan ifadeler kullanılmaktadır. Osmanlı ve Türkiye tarihi ile herhangi bir ilişki- de kurulmamaktadır. Bu ifadeler üzerinden cevabın bu kısmına 5 puan verilmiştir...

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytin dalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi

<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

Sorunun ikinci kısmı Edward Shils'in ve Şerif Mardin'in Merkez-Çevre analizlerine göre Osmanlı ve Türkiye tarihine ilişkin ne tür değerlendirmelerin yapılabileceğine dairdir. Her şeyden önce merkez-çevre paradigmatik ikiliğini ortaya atan Shils'dir. Mardin, Shils'in kavramsal çerçevesini kullanarak Osmanlı İmparatorluğu ve Türkiye Cumhuriyeti toplumlarına ilişkin bir analiz geliştirmiştir. Yani Shils'in bu sözü edilen toplumlara ilişkin bir analizi mevcut değildir. Cevap kâğıdındaki cevapta bu durumun bilinmediği ve Shils ve Mardin'in ortak bir analiz geliştirdiğinin düşünüldüğü görülmektedir... Yine de cevap kâğıdında bu kısma ilişkin cevaba 5 puan verilmiştir...

Sorunun üçüncü kısmı Huricihan İslamoğlu tarafından geliştirilen Doğu Despotizmi tartışmasının Osmanlı ve Türkiye tarihine ilişkin ne tür değerlendirmelerde bulunduğu dairdir...

Değerlendirilen cevap kâğıdında bu hususların hiç birisine değinilmediği görülmektedir. İslamoğlu'nun analizinin bilinmediği ve soruda zikredilen sözcük ve kavramlardan yola çıkılarak akıl yürütme yoluyla cevap verildiği izlenimi edinilmiştir. Osmanlı ve Türkiye ile herhangi bir bağlantı kurulmamıştır...

Sorunun dördüncü kısmı Edward Said tarafından geliştirilen Oryantalizm kritiği çerçevesinde Osmanlı ve Türkiye tarihine ilişkin ne tür değerlendirmelerin yapılabileceğine ilişkindir...

Değerlendirilen cevap kâğıdında Saidyen Oryentalist kritiğin yukarıda zikredilen öğelerine değinilmemiştir. Saidyen kritiğin bir tür merkez-çevre analizi olduğu ileri sürülmüştür. Oryantalizm analizini her hangi bir emperyalizm tezinden farklılaştıran hususlara yani tarihsel-spesifik ve ötekileştirici bir bilgi üretme biçimi olduğuna ilişkin hiçbir ifadeye rastlatmamaktadır. Osmanlı ve Türkiye ile ilişki ise zaten kurulmamıştır...

Yukarıdaki saptamalar doğrultusunda, bu soruya verilen yanıtın 35 üzerinden 10 puan ile değerlendirilmesi uygun ve yerindedir.

2) İkinci Soru: "Alexis de Tocqueville'in demokratik toplum merkezîyetçilik ve çoğunluğun tiranlığı konusundaki yaklaşımını açıklayınız. (35 p.)"

Bu soruda, açıkça görülebileceği üzere, üç önemli kavramla ilgili olarak somut bilgi verilmesi istenmektedir; bunlar sırasıyla demokratik toplum, merkezîyetçilik ve çoğunluğun tiranlığı kavramlarıdır. Bu çerçevede, sorunun bileşenlerinden de anlaşılacağı üzere, verilecek yanıtta spesifik olarak Tocqueville'in bu üç başlıkla ilgili yaklaşımları hakkında bilgi verilmesi ve sorudaki her bileşeni doğrudan ilgilendiren temel hususlara -en azından ana hatlarıyla- değinilmesi gerekir. Ayrıca, öncelikli olarak, söz konusu yaklaşımların Tocqueville'in Amerika'da Demokrasi ve Eski Rejim ve Devrim başlıklı eserlerinde geliştirildiği de vurgulanmalıdır (bu bilginin yanıt kâğıdında yer almaması dikkat çekicidir).

a. Demokratik Toplum

Sorunun "demokratik toplum" yaklaşımıyla ilgili kısmında Tocqueville'in analizinin en önemli bileşenleri üzerine bilgi verilmesi gerekirdi...

Soruya verilen yanıtta bu başlıklarla ilgili herhangi bir açıklama sunulmadığı gibi, Tocqueville'in "demokratik toplum" analizinin kurucu öğelerini oluşturan temel kavramların en önemlilerine (örneğin, eşitlik ve bireyselleşme) dahi hiç değinilmediği görülmektedir. Demokratik toplum konusundaki yanıt cümleleri demokrasi kavramından türetildiği anlaşılan yüzeysel ve genel değinmelere dayanmakta olup sorunun talep ettiği bilgileri içermemektedir. Yanıt kâğıdının önemli bir bölümü, Tocqueville'in "Avrupa'da yaşadığı, daha sonra ABD'ye gittiği, ABD'deki sistemini gözlemlediği; siyasal rejimin niteliklerini araştırdığı, Avrupa ve Amerika'daki yönetim sistemi ile ilgili çeşitli analizler geliştirdiği" yolundaki genel ifadelere ayrılmıştır. Soru, tam da bu analizlerin neler olduğunun açıklanmasına yöneliktir. Sınav kâğıdındaki yanıtta bu analizlerin, soruda açıklanması istenen üç kavramla ilgili hangi unsurları içerdiğini ortaya koyabilecek türden somut bilgiler yer almamaktadır.

b. Merkezîyetçilik

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi

<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

...

Sorunun bu ögesiyle ilgili olarak verilen yanıtta, yukarıdaki başlıkların hiçbiri ele alınmadığı gibi, Tocqueville'in merkeziyetçilik analizinin üzerinde yükseldiği en temel başlık olan "siyasal merkeziyetçilik ve idari merkeziyetçilik" ayırımına ve ademi merkeziyetçilik kavramına dahi hiç değinilmemiştir. Merkeziyetçilik konusundaki yanıt çerçevesinde yer alan ifadeler, sorunun gerektirdiği yanıtı sağlamaktan uzaktır ve bilimsel-akademik açıdan sorunludur.

c. Çoğunluğun Tiranlığı

Tocqueville'in siyasal düşünceler alanına yaptığı en önemli katkılar arasında yer alan "çoğunluk tiranlığı" ile ilgili yanıtta, temel tartışma başlıkları arasında mutlaka değinilmesi gereken hususlar şöyle sıralanabilir: ...

Sorunun bu ögesiyle ilgili olarak verilen yanıtta, yukarıda sıralanan en önemli başlıklar tartışılmamış, çoğunluğun tiranlığı kavramının ayırt edici bileşenleri açıklanmamış, "yumuşak despotizm" vb. temel kavramlara dahi hiç değinilmemiştir. Yanıt kâğıdında yer alan "merkezi yapılarda (?) çoğunluğun iktidarı elde etmesinin tiranlıkla sonuçlanabileceği" yolundaki değini, çoğunluk tiranlığı kavramının iki bileşeninin (çoğunluk ve tiranlık) totolojik bir tarzda yinelenmesine dayanmakta ve sorunun gerektirdiği yanıtı sağlamamaktadır.

Sonuç olarak, Tocqueville'in üç kavram üzerinden geliştirdiği özgül yaklaşımın açıklanmasının istendiği bu soruya verilen yanıt doyurucu olmaktan uzak ve yüzeyseldir. Bu nedenle, bu yanıtın 35 puan üzerinden 10 puan ile değerlendirilmesi yerindedir.

3) Üçüncü Soru: "Demokrasi ile laiklik arasında bir ilişki bulunur? Açıklayınız. Cevabınızı geliştirirken konuyu normatif ve olgusal yönlerini akılda tutarak, bildiğiniz kadarıyla tipler ve örnekler üzerinden açarak, ve lütfen şu anahtar kavramları dikkate alarak ele almanız beklenmektedir: eşitlik, özgürlük, ulusallık, sınırlı devlet. Türkiye tecrübesini göz önünde tutmanız isabetli olur, bununla birlikte, sorunun odak noktası verdiğimiz kavramlar arasındaki ilişkilerdir. (30 p.)"

Oldukça geniş kapsamlı olan ve yoruma dayalı olarak yanıtlanabilecek olan bu sorunun, somut bilgilere ilişkin eksiklikleri içermekle birlikte, diğer sorulara kıyasla göreceli olarak daha doyurucu bir şekilde yanıtladığı ve 30 puan üzerinden 25 puanla değerlendirildiği görülmektedir. Yanıtta verilen not uygundur." şeklinde değerlendirmenin yer aldığı görülmüştür.

III. İLGİLİ MEVZUAT

4) 18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı T.C. Anayasası'nın, "Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı" başlıklı 74'üncü maddesine göre; "Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler..."

5) 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun "Kurumun görevi" başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrasına göre; "Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir."

6) 6/11/1981 tarihli ve 17506 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun;

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytin dalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi

<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

6.1) “Diploma alma, ders kredilerinin hesaplanması, öğrencilik haklarından yararlanma ve sınavlar” başlıklı 44’üncü maddesinin (c) bendine göre; “... lisansüstü eğitim usul ve esasları ile öğrenim süreleri Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

6.2) “Lisans üstü öğretim:” başlıklı 50’inci maddesinin a bendine göre; “Lisans düzeyinde öğrenim gördükten sonra, yükseköğretim kurumlarında yüksek lisans, ... öğrenimi yapmak isteyenler, yükseköğretim kurumlarınca usulüne göre açılacak sınavla ve Üniversitelerarası Kurulca tespit edilecek esaslara göre seçilirler.”

7) 20/04/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği’nin “Başvuru ve kabul” başlıklı 16’ncı maddesine göre; “(1) Doktora programına başvurabilmek için adayların; a) Tezli yüksek lisans diplomasına sahip olmaları ve ALES’ten başvurduğu programın puan türünde 55 puandan az olmamak koşuluyla ilgili senato kararı ile belirlenecek ALES puanına sahip olmaları gerekir... c) ... Doktora programına başvuracak olanların programa kabulünde, ALES puanı yanı sıra yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavı ve/veya mülakat sonucu ile yüksek lisans derecesiyle başvuranlar için yüksek lisans not ortalaması da değerlendirilebilir. Bu değerlendirmeye ilişkin hususlar ile başvuru koşulları ve öğrenci kabulüne dair diğer hususlar ilgili senato tarafından düzenlenen yönetmelikle belirlenir... (3) ALES puanının % 50'den az olmamak koşuluyla ne kadar ağırlıkla değerlendirmeye alınacağı senato tarafından belirlenir. Yükseköğretim kurumu yalnız ALES puanı ile de öğrenci kabul edebilir. ALES'e eşdeğer kabul edilen ve Yükseköğretim Kurulunca ilan edilen eşdeğer puanlar, her bir üniversitenin senato kararları ile yükseltilebilir...”

8) 28/11/2016 tarihli ve 29902 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ankara Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği’nin;

8.1) “Başvuru ve kabul” başlıklı 20’nci maddesine göre; “(1) Doktora programlarına başvuruda bulunacak adayların aşağıdaki koşulları sağlamış olması gerekir: a) Tezli yüksek lisans diploması ile başvuran adayların yüksek lisans mezuniyet not ortalamalarının 4,00 üzerinden en az 2,75 veya 100 üzerinden eşdeğeri bir puan ve ALES’ten başvurduğu programın puan türünde 55 puandan az olmamak koşuluyla Senato tarafından belirlenecek bir puana veya Üniversitelerarası Kurul tarafından kabul edilen ve 52 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan uluslararası bir sınavdan eşdeğeri bir puana sahip olmaları gerekir... (2) Doktora programına öğrenci kabulünde anadilleri dışında Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavları ile 52 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından eşdeğer bir puan alınması zorunlu olup, bu asgari puanların girilecek programların özelliklerine göre gerekirse yükseltilmesine Senato tarafından karar verilir. (3) (Değişik:RG-19/2/2017-29984) **Doktora programına başvuracak olan adayların programa kabulünde, ALES puanı, lisans ve/veya yüksek lisans mezuniyet not ortalaması ve yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavı sonucu aşağıdaki esaslara göre değerlendirilir. a) Değerlendirmede ALES puanının %50’si, lisans ve/veya yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının %20’si, yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavı sonucunun %30’u dikkate alınarak anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla toplam en az 70 puan alanlar arasında sıralama yapılır...”**

8.2) “Başvuruların değerlendirilmesi” başlıklı 21’inci maddesine göre; “(1) (Değişik:RG-19/2/2017-29984) Doktora başvurularını değerlendirmek ve yazılı olarak bilimsel değerlendirme sınavı yapmak üzere, enstitü yönetim kurulu, enstitü anabilim dalı akademik kurulunca önerilen öğretim üyeleri arasından en az üçer kişilik jüriler oluşturur. Jüri, adayları 20 nci maddenin üçüncü fıkrasını dikkate alarak sıralar, kontenjana göre hangi adayların doktora programına kabul edilebileceğini enstitüye bildirir ve enstitü yönetim kurulu kararıyla öğrenci kabulü kesinleşir. (2) Kayıt hakkı kazanan asıl ve yedek adaylar enstitü müdürlüğü tarafından ilan edilir.”

IV. KAMU DENETÇİSİ ARİF DÜLGER’İN KAMU BAŞDENETÇİSİ’NE ÖNERİSİ

9) Başvuranın iddia ve talepleri, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; başvurunun reddi yönünde hazırlanan “Ret Kararı Önerisi” Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

10) Kurumumuza yapılan başvuruda başvuran ...’ın; Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü tarafından açılan Siyaset Bilimi Ana Bilim Dalı Doktora Programının 2018-19 Güz Yarıyılı öğrenci alımlarında girdiği bilimsel değerlendirme sınavında en yüksek notu almasına rağmen doktora programına kabul edilmemesinin sınav kâğıdının hatalı değerlendirilmesinden kaynaklandığını iddia ederek sınav kâğıdının “tarafsız” bilirkişiler tarafından okunup notunun yeniden hesaplanmasını ve doktora başvurusunun kabul edilebilirliğinin yeniden değerlendirilmesini talep ettiği anlaşılmıştır.

11) Somut olaya bakıldığında; başvuranın 2018-19 Güz Yarıyılı Siyaset Bilimi Doktora Programı öğrenci alımına başvuruda bulunduğu, 03/07/2018 tarihinde doktora bilimsel değerlendirme yazılı sınavına girdiği, açıklanan sonuçlara göre başarısız olduğu, 13/07/2018 tarihli dilekçesi ile sonuca itiraz ettiği, Sosyal Bilimler Enstitüsünün 13/07/2018 tarihli yazısıyla Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Başkanlığından, başvuranın doktora bilimsel değerlendirme sınav kâğıdının tekrar değerlendirilerek maddi hata olup olmadığının sorulduğu, Anabilim Dalı Başkanlığının 24/04/2018 tarihli yazısıyla birlikte sunulan “Değerlendirme Raporu”nda verilen notun uygun olduğu, sınav kâğıdının değerlendirilmesinde herhangi bir maddi hatanın bulunmadığının bildirildiği, söz konusu “Değerlendirme Raporu”nun 25/07/2018 tarihli Enstitü Yönetim Kurulunda görüşüldüğü ve karara bağlandığı, başvuranın 09/09/2018 tarihinde CİMER başvurusu yaptığı ve bunun üzerine 04/10/2018 tarihinde “maddi hata bulunmadığı” yönünde cevap aldığı ve Kurumumuza başvurduğu anlaşılmıştır.

12) Başvuranın iddiaları, idarenin açıklamaları ve ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan değerlendirmede;

12.1) Lisansüstü eğitim usul ve esaslarının Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikle belirleneceğinin ve yükseköğretim kurumlarında doktora yapmak isteyenlerin, yükseköğretim kurumlarınca usulüne göre açılacak sınavla seçileceğinin 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda hüküm altına alındığı; buna göre doktora programlarına kabullerde, yükseköğretim kurumunun yalnız ALES puanı ile öğrenci kabul edebileceği gibi ALES puanı

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi

<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

yanı sıra yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavı ve/veya mülakat sonucu ile yüksek lisans derecesiyle başvuranlar için yüksek lisans not ortalamasının da değerlendirilebileceğinin ve bu değerlendirmeye ilişkin hususlar ile başvuru koşulları ve öğrenci kabulüne dair diğer hususların yükseköğretim kurumlarının yönetmelikleriyle belirleneceğinin Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinde düzenlendiği ve yukarıda 8.1 nolu paragrafta açıklandığı üzere Ankara Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliğinde ise, adayların doktora programına kabulünde, ALES puanının %50'si, mezuniyet not ortalamasının %20'si, yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavı sonucunun %30'u dikkate alınarak anabilim dalı akademik kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla toplam en az 70 puan alanlar arasında sıralama yapılacağına düzenlendiği; gelen bilgi ve belgelerden, söz konusu doktora alım sürecinin önceden belirlenmiş bu kurallar çerçevesinde gerçekleştirildiği, şöyle ki bilimsel değerlendirme yazılı sınavı yapıldığı, başvuranın 35'er puan olan 1. ve 2. sorulardan 10'ar ve 30 puan olan 3. sorudan 25 puan ile toplamda 100 üzerinden en yüksek puan olan 45 puanı aldığı, programa başvuran toplam 20 kişiden sadece 7 kişinin bilim sınavından 45 puan altı olmak üzere bir puan alabildiği, diğer 13 kişinin 0 puan aldığı, sonuç olarak bilim sınavının % 30'u, yüksek lisans not ortalamasının % 20'si ve ALES puanının % 50'sinin toplamı ile başvuran dâhil hiçbir adayın 70 puan barajını aşmadığı için başarılı olamadığı tespit edilmiştir.

12.2) Bu işlem süreci açık olmakla birlikte başvuranın, yazılı sınavının hatalı değerlendirildiği iddiası ile bilirkişi incelemesi yapılması talepleri açısından başvuru incelendiğinde, başvuranın sonucuna itirazı üzerine Enstitü tarafından Anabilim Dalı Başkanlığından konunun değerlendirilmesinin istenildiği ve Anabilim Dalı Başkanlığının hazırladığı "Değerlendirme Raporu" Enstitü Yönetim Kurulunda görüşülerek karara bağlandığı bilgi-belge talep yazımıza cevaben gönderilen, yukarıda 3.2 nolu paragrafta ana hatlarıyla yer verilen, başvuranın cevap kâğıdının Anabilim Dalı Başkanlığınca yeniden değerlendirme raporunda, sınavda sorulan sorulara verilmesi beklenen asgari cevapların ve başvuranın verdiği cevapların ayrıntılı, gerekçeli ve en önemlisi bilimsel bir yaklaşımla ortaya konulduğu, böylelikle nesnel bir değerlendirmenin dışına çıkılmadığı ve Anabilim Dalı Başkanlığının bu raporunun Enstitü Yönetim Kurulunda değerlendirilerek kabul edildiği anlaşılmıştır.

12.3) Diğer yandan, başvurunun incelenmesinde, söz konusu doktora kabul veya ret işleminin en önemli akademik faaliyetlerden biri olarak akademik özerklik çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiği dikkate alınmıştır. **Akademik özerkliğe yakından bakılacak olursa** Yükseköğretim Kurumlarının Özerkliği ve Akademik Özgürlük Üzerine Lima Bildirgesindeki "Yükseköğretim kurumlarının iç işleyişlerine, mali işlerine ve yönetimlerine ilişkin kararlar almada ve eğitim, araştırma, dışa yönelik çalışmalar ve diğer ilgili faaliyetlerde kendi politikalarını oluşturmada devlet ve toplumun diğer güçleri karşısındaki bağımsızlıkları" şeklindeki tanımından (<https://www.wusgermany.de/sites/wusgermany.de/files/userfiles/WUS-Internationales/wus-lima-englisch.pdf>) hareketle **akademik yükseltmelerde, istisnalar hariç, karar vericilerin değerlendirmelerine müdahalede bulunulmaması gerektiği, akademik birimlerin kendi bilgi ve deneyimleri çerçevesinde değerlendirme yapabileceği**, dolayısıyla bilimsel alanda akademik birimlerin takdirinin kabul edilmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

13) Dosya kapsamında yapılan inceleme neticesinde; öncelikle başvuranın itirazı dikkate alınarak Anabilim Dalı Başkanlığınca başvuranın sınav kâğıdının yeniden değerlendirildiği ve bir "Değerlendirme Raporu" hazırlandığı, söz konusu raporun gerekçeli ve bilimsel içeriği göz önünde bulundurulduğunda başvuranın sınav kâğıdının hatalı değerlendirildiği iddiasının

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi

<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

yerinde olmadığı, sınav kâğıdının “tarafsız” bilirkişiler tarafından okunarak notun yeniden hesaplanmasını ve doktora başvurusunun kabul edilebilirliğinin yeniden değerlendirilmesini gerektirecek somut unsurlar olmadığı ve daha önemlisi akademik özerklik çerçevesinde konuyla ilgili akademik birimler olarak Anabilim Dalı Başkanlığının ve Enstitü Yönetim Kurulunun takdirinin kabulü gerektiği kanaati ile başvuranın taleplerinin idare tarafından reddi işleminde hukuka ve hakkaniyete aykırılık olmadığı sonucuna varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

14) İyi yönetim ilkelerine 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “İyi yönetim ilkeleri” başlıklı 6’ncı maddesinde yer verilmiş olup; Üniversite tarafından başvuranın itirazı üzerine yapılan işlemlere ilişkin süresinde cevap verilmediği, verilen cevaplarda da karara karşı başvuru yollarının gösterilmediği tespit edilmiş olup idarenin bu hususlara uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

15) 6328 sayılı Kanunun 21’inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, bu Ret Kararının başvurana tebliğ tarihinden itibaren, ilgili idarenin işlemine karşı (varsa) dava açma süresinden kalan süre, kaldığı yerden işlemeye devam edecek olup Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle;

BAŞVURUNUN REDDİNE;

**Kararın başvuran ile ANKARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE tebliğine,
Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.**

e-imzalıdır
Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi